

відомчої вузівської науки). Серед беззастережних здобутків поліцейської освіти в розвинених країнах є її висока технічна оснащеність, прикладність навчального процесу і наукових досліджень, навчання конкретної роботи, вироблення навичок і вмінь (часто доведених до автоматизму). Тут готуються фахівці з конкретних напрямів діяльності, адаптовані до реальних умов. Це, безумовно, той стандарт, якого повинні прагнути ВЗО МВС України.

Разом з тим, загальноосвітня, теоретична підготовка, світоглядні питання за кордоном певною мірою поступається вітчизняній. І це не можна вважати недоліком, котрий слід долати. З багатьох позицій відомчої освіти нам сьогодні треба «тягтися» до західного рівня, але чимало вітчизняних здобутків є, їх слід зберігати, примножувати, пишатись ними.

УДК 343.35

Юзікова Н. С., к.ю.н., доцент,
Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара,
м. Дніпропетровськ, Україна

НЕПОВНОЛІТНІ «ВЕРШНИКИ ПРАВОСУДДЯ» – НАСЛІДОК ДЕФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ІНСТИТУТІВ ДЕРЖАВИ

Внутрішня та зовнішня політика держави віддзеркалюється на загальній обстановці в країні, на процесах, які торкаються усіх соціальних інститутів. Сьогодні спостерігається нестабільність внутрішньої загальнополітичної обстановки в державі, яка пов'язана із загостренням протистояння гілок влади; корумпованістю усіх рівнів державної служби, одночасним процесом бюрократизацію державного апарату та не виправданим зростанням чисельності чиновників різних ланок; відчуження значної частини соціуму від інститутів влади та системи соціального управління; відсутність науково обґрунтованої, зрозумілої для населення політики щодо різних аспектів національної безпеки, та її складових (кримінальної політики, загальнодержавної політики спрямованої на забезпечення гідного розвитку і захисту прав дитини, на зміцнення сім'ї, морального здоров'я дітей в Україні).

Важливою складовою функціональності соціальних інститутів є: наявність соціальних норм, приписів, які регулюють поведінку людей; наявність матеріальних засобів для підтримання діяльності інституту; інтеграція інституту в соціальну систему, що забезпечує йому підтримку самого суспільства; можливість здійснювати соціальний контроль за дотриманням норм поведінки.

При недотриманні цих умов відбувається дестабілізація суспільства, коли соціальні інститути стають дисфункціональними. В. Г. Городяненко серед найпоширеніших дисфункцій виділяє: невідповідність інституту конкретним потребам суспільства; розмитість, невизначеність функцій, вироджування їх у символічні, неспрямовані на досягнення раціональних цілей; зниження авторитету соціального інституту в суспільстві.

Центральне місце у процесі нормального існування суспільства займає функція держави спрямована на виконання завдань по забезпеченню правопорядку та законності, протидії злочинності. Але при всій різноманітності форм організації влади, політичних режимів, політико-територіального устрою, злочинність не тільки не зникає, але зростає й урізноманітнюється.

Глибокі деформації соціальних інститутів неодмінно відобразились на умовах життя українських громадян. Постійно виникають конфлікти між соціальними групами суспільства, які межують з бажанням відбирати у заможних та віддавати бідним. Загострилися протиріччя на релігійному, ідеологічному, політичному та етнічному ґрунті.

Дисфункціональність інститутів суспільства призводить до появи нових суспільно небезпечних проявів активності неповнолітніх. Криза політичного інституту детермінувала новий субкультурний напрямок у середовищі неповнолітніх. Використовуючи соціальні мережі «Вконтакте» в мережі Інтернет, неповнолітні об'єднуються у групи боротьби з педофілами. Таке явище набирає оберти, особливо у великих обласних центрах. Так, Київським районним судом м. Одеси (2015 р.) було засуджено одного з учасників групи «Модный приговор», що створено у соціальній мережі «ВКонтакте» за ст. 121 ч. 2 КК України. Підліток у вечірній час, під приводом боротьби з педофілією, разом із невстановленими особами, знаходячись на території Меморіального комплексу 411 батарея, примушували потерпілого вчиняти певні дії під погрозою фізичної розправи та спричинили йому тяжкі тілесні ушкодження.

У суді було встановлено, що засуджений є координатором групи «Модний приговор». За його ініціативою на сайтах знайомств вони розшукували осіб, які бажали зустрітися з неповнолітніми дівчатами для інтимних стосунків. На його прохання одна з дівчат призначила потерпілому зустріч на вечір 22.10.2014 р. на меморіалі «411 Батарея». У соцмережі було розповсюджено інформацію щодо призначеної зустрічі, на яку, крім дівчини, прийшли всі бажаючі члени групи «Модний приговор» - приблизно 10 осіб. За свідченнями засудженого особи між собою особисто не знайомі, він їх знає тільки на ім'я або за «ніком» у соцмережах.

Члени групи «Модний приговор» оточили потерпілого та

примушували зізнатися, що він є педофілом, примушували вчиняти різні принижуючі дії, наносили удари в груди, щоб примусити його стати на коліна, а потім засуджений наніс декілька ударів кулаком в обличчя та голову.

Після нанесення ударів постраждалому він разом з іншими залишили постраждалого на місці злочину та розійшлися по своїх справах. Від нанесених ударів потерпілий помер.

Це непоодиноким випадок так званої боротьби з педофілами, алкоголіками, наркоманами. У м. Харкові створено «рух» «Правоедело», члени якого займаються виявленням через Інтернет, а саме сайт «ВКонтакте», педофілів, наркоманів, «шавок» (повнолітні, які вживають надмірно алкоголь, а також наркотики).

Постійне паплюження судових та правоохоронних органів у ЗМІ, під час політичних дебатів, виступів тощо призвело до того, що функції слідства та вершників правосуддя взяли на себе підлітки. При цьому, вони не просто провокують жертву-педофіла до певних дій, а й причиняють йому тілесні ушкодження, а в деяких випадках навіть грабують його. Що не зовсім відповідає їх загальному гаслу боротьби за моральність суспільства та безпеку дітей, особливо, неповнолітніх дівчат. Так, члени групи «Права Мораль Харків» знаходили через мережу Інтернет чоловіків, які цікавились неповнолітніми дівчатами та пропонували інтимні стосунки. 07.07.2015 р., у парку Перемоги членами групи було призначено зустріч. Неповнолітня дівчина - член групи «Права Мораль Харків» погодилась зустрітись для інтимних стосунків. Під час зустрічі на потерпілого було скоєно напад декількома хлопцями, обличчя яких були прикриті медичними масками, футболками, серед яких була дівчина. Вказані особи назвалися членами групи «Права Мораль Харків» та пояснювали, що ведуть боротьбу з педофілами, після чого побили потерпілого, заволоділи його грошима в сумі 1000 гривень, а сам процес пограбування зняли на відео мобільного телефону та виклали в соціальну мережу на сайті «ВКонтакте».